

**Саволҳои хатии имтиҳони барои донишҷуёни курси 3-юми факултети НТЧ аз фанни
беҳдошти умумӣ барои соли хониши 2019-2020**

1. Фанни беҳдошти умумӣ ва вазифаҳои он.
2. Мафҳуми санитария ва вазифаҳои он.
3. Усулҳои тадқиқотҳои беҳдошӣ.
4. Микроиқлим ва аҳамияти беҳдоштии он.
5. Таҷҳизотҳо барои ченкунии нишондиҳандаҳои микроиқлим.
6. Манбаҳои ифлоскунии ҳавои атмосферӣ.
7. Аҳамияти ифлосшавии ҳавои атмосферӣ ба саломатии инсон.
8. Чорабиниҳо барои муҳофизати санитарии ҳавои атмосферӣ.
9. Тавсифи муқоисавии таркиби кимиёвии ҳавои атмосферӣ.
10. Аҳамияти беҳдоштии CO₂ (гази карбон).
11. Нурҳои ултрабунафш ва аҳамияти биологӣ он.
12. Аҳамияти беҳдоштии суръати ҳаракати ҳаво.
13. Сабабҳои пайдоиши бемории қуҷӣ ва баландиро номбар кунед.
14. Усулҳои физикии безараркунии об.
15. Нишондиҳандаҳои бактериологӣ ифлосшавии об.
16. Усулҳои кимиёвии безараркунии об.
17. Сарчашмаҳои обтаъминкунӣ ва баҳои беҳдоштии онҳо.
18. Аҳамияти эпидемиологӣ об.
19. Тозакунӣ об. Усулҳои тозакунии об.
20. Нишондиҳандаҳои ифлосшавии об.
21. Коагулятсия. Реагентҳои истифодашаванда барои коагулятсия.
22. Аҳамияти эндемикии об.
23. Навъҳо ва аҳамияти дуруштии об.
24. Полоиши об. Навъҳои полоишҳо. Пардаи биологӣ дар полоишҳо.
25. Заҳролудшавии ғизоӣ аз этиологияи микробӣ ва пешгирии он.
26. Аҳамияти беҳдоштии моддаҳои минералӣ дар ғизои инсон.
27. Талаботҳои асосии беҳдошӣ ба ғизои оқилона.
28. Аҳамияти беҳдоштии чарбҳо, манбаъҳо ва меъёри истеъмоли онҳо.
29. Аҳамияти беҳдоштии карбогидратҳо, манбаъҳо ва меъёри истеъмоли онҳо.
30. Аҳамияти беҳдоштии сафедаҳо, манбаъҳо ва меъёри истеъмоли онҳо.
31. Усулҳои физикии консервакунии маводҳои ҳуҷра.
32. Аҳамияти витаминҳо ба организми инсон.
33. Усули нигоҳ доштани витаминҳо дар раванди коркарди маҳсулоти ҳуҷра.
34. Усулҳои азназагузаронӣ беҳдоштии маҳсулотҳои ҳуҷраворӣ.
35. Ташкили дурусти речай истеъмоли ғизо.
36. Мубодилаи асосӣ ва усули ҳисобкунии он.
37. Таснифи витаминҳо. Гиповитаминозҳо ва пешгирии онҳо.
38. Ботулизм. Сабабҳо, аломатҳои клиникӣ ва пешгирии аз заҳролудшавӣ.
39. Инкишофи ҷисмонӣ кӯдакон ва наврасон. Омилҳои, ки ба он таъсир мерасонанд.
40. Баҳодихии комплексӣ ба инкишофи ҷисмонӣ кӯдакон ва наврасон.
41. Принсипҳои ҷудокунӣ гурӯҳӣ ва фардӣ дар муассисаҳои кӯдаконаи томақтабӣ.
42. Нишондиҳандаҳои соматометрии инкишофи ҷисмониро номбар кунед.
43. Таҳти мафҳуми инкишофи ҷисмонӣ чиро мефаҳманд?
44. Нишондиҳандаҳои соматоскопии инкишофи ҷисмониро номбар кунед.
45. Мафҳуми синну соли биологиро маънидод кунед.
46. Ба минтақаҳо ҷудо кардани худуди шаҳро номбар кунед.
47. Назорати санитарӣ, навъҳо ва вазифаҳои онҳо.
48. Навъҳои асосии ҳавотозакунӣ хонаҳои истиқоматӣ ва биноҳои ҷаъмиятиро номбар кунед.
49. Мафҳуми минтақаи санитарӣ – муҳофизатиро шарҳ диҳед.
50. Ҳолати маҷбурии қор. Таъсири он ба организм ва пешгирии он.
51. Заҳролудшавии касбӣ (роҳҳои воридшавии заҳрҳо, шаклҳои зухуроти заҳролудшавӣ, омилҳои, ки таъсири заҳроро муайян мекунанд).

52. Моҳияти физиологии хасташавӣ, назарияи инкишоф ва чораҳои пешгирикунанда аз хасташавӣ.
53. Чанги истеҳсоли, таснифот ва ҲКИ (ҳадди консетратсияи иҷозатшуда) онро шарҳ диҳед.
54. Маводҳои муҳофизати шахсино номбар кунед.
55. Чорабиниҳои пешгирии таъсири омилҳои истеҳсолотро номбар кунед.
56. Аҳамияти ҳок дар паҳншавии бемориҳои сироятӣ ва гичҷавӣ.
57. Фанни беҳдошти хӯрока, вазифа ва усулҳои он.
58. Вазифаҳои беҳдошти хӯрока дар давраи муосири инкишофи ҷамъият.
59. Сиёсати давлат дар соҳаи беҳдошти хӯрока.
60. Давраи асосии вусъатёбии беҳдошти хӯрока.
61. Арзиши энергетикаи ғизо.
62. Мубодилаи энергия дар организм ва мувозинати энергетикаи.
63. Сарфи энергетикаи организм.
64. Усули муайян намудани талаботи энергетикаи организм.
65. Манбаҳои асосии сафедаҳои таркиби ғизо.
66. Талаботи организм одам ба сафеда.
67. Усули баҳодиҳии миқдор ва сифати сафедаи таркиби маҳсулотҳои хӯрокворӣ.
68. Бемориҳои, ки дар натиҷаи норасоӣ ва истеъмоли барзиёди сафеда пайдо мешаванд.
69. Аминокислотаҳои таркиби сафеда (аминокислотаҳои ивазшаванда ва ивазнашаванда).
70. Чарбҳо ва аҳамияти онҳо дар ғизои инсон.
71. Манбаҳои асосии чарбҳои ғизои.
72. Кислотаҳои чарбии сер.
73. Кислотаҳои чарбии носер.
74. Аҳамияти фосфолипидҳо ва стеринҳо.
75. Бемориҳои, ки дар натиҷаи норасоӣ ва истеъмоли барзиёди чарбҳо пайдо мешаванд.
76. Усулҳои баҳодиҳии миқдор ва сифати чарбҳои таркиби маҳсулотҳои хӯрокворӣ.
77. Карбогидратҳо ва аҳамияти онҳо дар ғизои инсон.
78. Манбаҳои асосии карбогидратҳо дар таркиби ғизо.
79. Аҳамияти моносахаридҳо, дисахаридҳо, олигосахаридҳо, полисахаридҳо.
80. Аҳамияти нахҳои ғизоӣ ба организм инсон.
81. Витаминҳои дар об ҳалшаванда (витамины С, гуруҳи В, биофлавоноидҳо ва кислотаи пантотенӣ).
82. Витаминҳои дар равшан ҳалшаванда (витамины А, D, E, K, каротиноидҳо).
83. Бемориҳои, ки дар натиҷаи норасоӣ ва истеъмоли барзиёди витаминҳо пайдо мешаванд.
84. Манбаҳои асосии витаминҳо.
85. Усулҳои баҳодиҳии миқдорӣ ва сифатии витаминҳо дар таркиби маҳсулотҳои хӯрокворӣ.
86. Моддаҳои витаминмонанд ва антивитамины.
87. Талаботҳои шабонарӯзии аҳоли ба витаминҳои: С ва А?
88. Талаботҳои шабонарӯзии аҳоли ба витаминҳои гуруҳи В?
89. Микроэлементҳо ва макроэлементҳо, функцияҳои биохимиявӣ ва физиологии онҳо?
90. Таъсири асосии моддаҳои минералии эсенциалӣ.
91. Манбаи асосии моддаҳои минералӣ дар маҳсулоти хӯрокворӣ?
92. Бемориҳои, ки дар натиҷаи норасоӣ ва барзиёдшавии моддаҳои минералӣ пайдо мешаванд.
93. Усули баҳодиҳии миқдорӣ ва сифатии моддаҳои минералӣ дар таркиби маҳсулотҳои хӯрокворӣ?
94. Талаботҳои шабонарӯзӣ ба энергия, сафеда, чарбҳо ва карбогидратҳо барои аҳолии дорои қобилияти меҳнат?
95. Талаботҳои беҳдошти ба ғизои ратсионалӣ?
96. Талаботҳои беҳдошти ба тартиб ва шароити хӯрокхурӣ?
97. Талаботҳои беҳдошти ба сифати маҳсулотҳои хӯрокворӣ?
98. Арзиши ғизоӣ маҳсулотҳои хӯрокворӣ ва ратсионӣ хӯрока?
99. Арзиши ғизоӣ ва биологии компонентҳои асосии маҳсулотҳои хӯрокворӣ?
100. Беҳтари маҳсулоти хӯроквориро шарҳ диҳед.

101. Ба меъёрдарории беҳдоштии микроорганизмҳоро дар маҳсулотҳои хӯрокаи шарҳ диҳед.
102. Меъёрҳои беҳдоштии моддаҳои бегона дар маҳсулотҳои хӯрокаи.
103. Баҳодихии беҳдошти ба сифат ва бехатарии маҳсулотҳои пайдоишашон растанигӣ.
104. Аҳамияти маҳсулотҳои донагӣ, лубийӣ, сабзавотӣ, кабӯдӣ, мевагӣ ва занбуруғҳо дар ғизои инсон.
105. Талаботҳои санитарии беҳдошти барои аз нав коркарди маҳсулотҳои растанигӣ.
106. Баҳодихии гигиенӣ ба сифат ва бехатарии маҳсулотҳои пайдоишашон ширӣ.
107. Аҳамияти маҳсулотҳои ширӣ дар ғизои инсон.
108. Аҳамияти шир ва маҳсулоти ширӣ дар пайдоиши бемориҳои дар байни аҳоли мавҷуд буда?
109. Талаботҳои санитарии беҳдошти барои аз нав коркарди шир ва маҳсулотҳои ширӣ.
110. Баҳодихии беҳдошти ба сифат ва бехатарии тухм ва маҳсулотҳои тухмӣ?
111. Тавсифи тухм ва маҳсулотҳои тухми ва аҳамияти онҳо дар ғизои инсон?
112. Аҳамияти тухм ва маҳсулоти тухмӣ дар пайдоиши бемориҳои дар байни аҳоли мавҷуд буда?
113. Талаботҳои санитарии беҳдошти барои аз нав коркарди тухм ва маҳсулотҳои тухмӣ?
114. Баҳодихии гигиенӣ ба сифат ва бехатарии гушт ва маҳсулотҳои гушти?
115. Аҳамияти гушт ва маҳсулотҳои гушти дар ғизои инсон?
116. Аҳамияти гушт ва маҳсулотҳои гушти дар пайдоиши бемориҳои дар байни аҳоли мавҷуд буда?
117. Ба даврҳо таксимкунии синну соли кӯдакон ва наврасон.
118. Асосҳои беҳдоштии тарбияи ҷисмонии кӯдакон ва наврасон.
119. Талаботҳои беҳдошти ба таҷҳизотҳо дар боғчаи кӯдакон.
120. Акселератсияи инкишофи ҷисмонии кӯдакон ва наврасон.
121. Услуби баҳодихии беҳдошти ба китобҳои кӯдакона.
122. Хусусиятҳои анатомию физиологии кӯдакон ва наврасон аз рӯи синну сол.
123. Талаботҳои беҳдошти дар ташкилкунии қорҳои тарбиявӣ дар боғчаи кӯдакона.
124. Услуби баҳодихии беҳдошти ба либосҳо ва пойафзолҳои кӯдакона.
125. Баҳодихии ҳолати солимии кӯдакон ва наврасон.
126. Талаботҳои беҳдошти барои ташкили давраи хониш дар мактаб.
127. Услуби баҳодихии беҳдошти ба ҳуруқхӯрии кӯдакон дар боғчаҳои кӯдакона.
128. Омилҳои иҷтимоӣ беҳдошти, ки ба солимии кӯдакон ва наврасон таъсир мерасонанд.
129. Асосҳои пайдоиши хасташавӣ дар кӯдакон.
130. Талаботҳои беҳдошти дар ташкили омӯзиши дарсҳои компютери дар мактаб.
131. Услуби баҳодихии беҳдошти ба бозичаҳои кӯдакона.
132. Услуби омӯхтани ҳуруқхӯрӣ дар байни гурӯҳҳои ташкилӣ.
133. Асосҳои беҳдоштии обутобдихии кӯдакон.
134. Асоси беҳдоштии таълими меҳнат дар муассисаҳои кӯдаконаи томактабӣ.
135. Назорати тиббии тарбияи ҷисмонии кӯдакон.
136. Таъсири меҳнат ба организми инкишофёбанда (кӯдакон).
137. Таксимкунии кӯдакон ба гурӯҳҳои саломатӣ чӣ тавр гузаронида мешавад.
138. Талаботи беҳдошти ва таркиби ҳавои гарм.
139. Фанни беҳдошти кӯдакон ва наврасон, вазифаҳо ва мақсади он.
140. Инкишофи ҷисмонии кӯдакон ва наврасон дар давраи муосири пешравии ҷамъият.
141. Талаботҳои беҳдошти ба биноҳои муассисаҳои томактабӣ.
142. Асосҳои беҳдоштии тайёрии кӯдакон ба мактаб.
143. Асосҳои физиологии фаъолияти меҳнати кӯдакон ва наврасон.
144. Тартиб ва усули тарбияи ҷитсонӣ.
145. Талаботҳои беҳдошти ба обҳои қоррезӣ ва таъмини муассисаҳои бачагона бо об.
146. Меъёри физиологии ғизои кӯдакон.
147. Санҷиши қоршоямии кӯдакон.
148. Талаботҳои беҳдошти барои истироҳати кӯдакон ва наврасон берун аз шаҳр.
149. Тарбияи беҳдоштии кӯдакон ва наврасон.
150. Усулҳои таҷқиқоти антропометрӣ ва баҳодихии онҳо.
151. Асосҳои беҳдоштии фаолияти таълимии кӯдакон ва наврасон.
152. Усули муайянкунии тағйирёбии физиологии кӯдакон.
153. Баровардани стандартҳои инкишофи ҷисмонӣ.

154. Омилҳои муҳити атроф ва таъсири онҳо ба саломатии кӯдакон ва наврасон.
155. Усули соматометриро шарҳ диҳед.
156. Услуби гузаронидани ченкунии соматометрияи гирду атрофии бадан.
157. Услуби гузаронидани физиометрияи ғунҷоиши ҳаётии шушҳо.
158. Услуби гузаронидани физиометрияи қувваи мушакҳо.
159. Усули баҳодихии беҳдошти чараёни таълимию тарбиявӣ дар муассисаҳои кӯдакон ва наврасон.
160. Усули тадқиқоти давомнокӣ ва фаъолияти зеҳни кӯдакон (усули гузаронидани хронометражи дарс)
161. Усули муайян кардани тағйирёбии физиологии фаолияти асаби болоӣ (усули гузаронидани хронорефлексометрия)
162. Усули муайян кардани қувва ва тобоварии мушакҳо аз рӯи нишондиҳандаҳои статикӣ ва динамикӣ (асбоб барои муайянкунӣ).
163. Усули баҳодихии беҳдоштӣ ба чараёни дарсҳо дар муассисаҳои кӯдакон ва наврасон.
164. Фанни беҳдошти коммуналӣ, вазифа ва мақсади он?
165. Вазифаи физиологӣ ва беҳдошти оби нӯшокӣ?
166. Таъсири оби нӯшоки ба саломатӣ ва шароити зиндагии аҳоли?
167. Меъёрҳои санитарӣ-беҳдошти сифати оби нӯшокӣ?
168. Аҳамияти об дар паҳншавии бемориҳои сироятӣ ва инвазивӣ?
169. Таъсири таркиби химиявӣ оби нӯшокӣ ба саломатӣ ва шароити зиндагии аҳоли?
170. Манбаҳои обтаъминкунӣ ва муқоисаи санитарии онҳо?
171. Аҳамияти беҳдошти обтаъминкунӣ аз рӯи системаи марказонидашуда?
172. Меъёрҳои беҳдошти сифати оби нӯшокӣ?
173. Меъёрҳои таъмини аҳоли бо оби нӯшокӣ?
174. Амалсозии интихоби манбаҳои обтаъминкунӣ?
175. Баҳодихии беҳдоштӣ ба қубурҳои оби нӯшокӣ аз манбаҳои обтаъминкунии қушода?
176. Усули гузаронидани безаргардонии оби нӯшокӣ дар қубурҳои аз манбаҳои қушодаи обтаъминкунӣ ҷоришаванда?
177. Баҳодихии беҳдошти қубурҳои оби нӯшокии аз манбаҳои обҳои зерзамини ҷоришаванда?
178. Асосҳои беҳдошти технологияи тайёр кардани оби нӯшокӣ барои истеъмол?
179. Усулҳои махсуси омодакунии оби нӯшокӣ?
180. Талаботҳои беҳдоштӣ барои тақсимкунии оби нӯшокӣ?
181. Минтақаи санитарӣ-муҳофизатии манбаҳои обтаъминкунӣ ва қубурҳои оби нӯшокӣ?
182. Асосҳои беҳдошти обтаъминкунии маҳалҳои аҳолинишини деҳот?
183. Таъсири обтаъминкунӣ ба солимии аҳоли?
184. Нишондиҳандаҳои органолептикӣ, таркиби химиявӣ ва микробиологияи сифати оби нӯшокӣ.
185. Талаботҳои беҳдоштӣ ба нишондиҳандаҳои, ки тавсифи бехатарии эпидемиологияи оби нӯшокиро нишон медиҳанд.
186. Аҳамияти беҳдошти оби нӯшокӣ барои организми инсон, меъёрҳои беҳдошти оби нӯшокӣ?
187. Талаботҳои беҳдоштӣ ба нишондиҳандаҳои химиявӣ таркиби обҳои нӯшокӣ?
188. Талаботҳои беҳдоштӣ ба нишондиҳандаҳои органолептикии обҳои нӯшокӣ?
189. Усули гирифтани намуна аз обҳои нӯшокӣ, гузаронидани таҳлили лабораторӣ ва қайд намудани натиҷаҳои ба даст омада?
190. Тавсифи объектҳои (манбаи) обҳои, ки ҳамчун манбаи таъминоти об истифода бурда мешавад?
191. Тавсифи минтақаи муҳофизатӣ-санитарии манбаҳои обтаъминкунӣ?
192. Манбаҳои асосии ифлоскунии об дар маҳалҳои аҳолинишин.
193. Намуд ва системаи обҳои коррезӣ.
194. Муҳофизати санитарии обанборҳо.
195. Аҳамияти беҳдошти муҳофизати санитарии обанборҳо.
196. Ифлосшавӣ ва худтозашавии обанборҳо ва аҳамияти беҳдошти он.
197. Ба меъёрдарории беҳдошти партофти обҳои коррезӣ ба обанборҳо.
198. Хусусият ва таркиб обҳои коррезии саноатӣ.
199. Таъсири обҳои коррезии саноатӣ ва фекалий-хоҷағӣ ба обанборҳо.

200. Тозакунӣ ва безаргардони обҳои коррезии фекалӣ-ҳочагӣ.